

Slovo úvodem

Vážení spoluobčané, přinášíme Vám druhé číslo Rozsečského zpravodaje, které obsahuje všechny zavedené rubriky. Rubrika Lidové zvyky a obyčeje přináší informace o rituálech po narození dítěte a předpovědi budoucnosti. V oddílu Kapitoly z regionální historie pokračujeme v popisu událostí v Rozseči nad Kunštátem v roce 1934. Velmi pestrá je též kulturní a sportovní činnost, které dominuje výstava výtvarných a rukodělných prací.

Nacházíme se v letní období. Přejeme dospělým klidnou dovolenou, dětem radostné prázdniny a doufáme v příjemné počasí bez velkých teplotních výkyvů. Za redakční radu Věra a Josef Prosovi.

Obecní úřad Rozseč nad Kunštátem informuje**Zasedání obecního zastupitelstva****Termín: 26. února**

Zastupitelstvo obce schválilo pronájem části pozemku p.č. 388/1 v k.ú. Rozseč nad Kunštátem manželům Graciasovým, zamítlo cenovou nabídku PENB a projednalo návrh rozpočtu obce na rok 2016 (příjmy 5 793 200,- Kč, výdaje 5 793 200,- Kč). Starosta seznámil zastupitelstvo se sdělením SPÚ ohledně žádosti o úplatný převod pozemku p.č. 698/18. Zastupitelstvo schválilo kupní smlouvy č. 3/2016 o koupi podílů na pozemcích p.č. 566/1, 565/1, 565/2, 566/3 v k.ú. Rozseč nad Kunštátem. Schválilo odkoupení pozemku p.č. 717/2 v k.ú. Rozseč nad Kunštátem od manželů Šuterových a odkoupení pozemků p.č. 697/5 a 697/6 od pana Jaroslava Bervida.

Termín: 31. března

Zastupitelstvo obce schválilo rozpočtové opatření č. 1 ve výši 7 000,- Kč na straně příjmů i výdajů. Zamítlo žádost o odkoupení části pozemku p.č. 567/1 v k.ú. Rozseč nad Kunštátem. Tento pozemek zůstane i nadále v pronájmu. Starosta seznámil členy obecního zastupitelstva s možností opravy cesty mezi domy č.p. 48 a č.p. 145 za spoluúčasti majitele nemovitosti a s plánem na rekonstrukci chodníku od č.p. 106 po č.p. 140. Zastupitelstvo projednalo dokumentaci na 1. část revitalizace středu obce. Kupní smlouva na odkoupení pozemků p.č. 697/5 a 697/6 v k.ú. Rozseč nad Kunštátem byla zrušena z důvodu dohody o zřízení věcného břemene.

Termín: 28. dubna

Zastupitelstvo obce schválilo rozpočtové opatření č. 2 ve výši 25 000,- Kč na straně příjmů i výdajů. Zastupitelstvo zamítlo žádost o pronájem obecních pozemků dle připojeného schématu s tím, že žadatel bude s uvedeným rozhodnutím písemně obeznámen. Zastupitelstvo schválilo zabezpečení MŠ a ZŠ instalací videovrátníků.

Byla vybrána nejvýhodnější nabídka od firmy ARAGON Security s.r.o. Starosta seznámil zastupitele s nabídkou kamerového systému. Zastupitelstvo schválilo opravu dětského hřiště na výletišti a nákup skákacího hradu. Starosta seznámil zastupitele se získanými dotacemi. Zastupitelstvo projednalo návrh řešení úpravy prostranství před obecním úřadem a schválilo opravu cesty u č.p. 48 a č.p. 145 od firmy KORA-VODOSTAVING za přispění majitele přílehlé nemovitosti dle cenové nabídky. Starosta seznámil zastupitele s průběhem zpracování projektu na vodovodní výtlak a s průběhem zpracování projektu na multifunkční hřiště. Zastupitelstvo bylo informováno o Nadačním fondu pro seniory. V průběhu měsíce května proběhne bezplatné školení pro seniory na ovládání PC a internetu. Zastupitelstvo schválilo finanční příspěvek ve výši 6 000,- Kč na zájezd seniorů do Prahy a schválilo záměr prodeje pozemků p.č. 62/1 a p.č. 149 v k.ú. Rozseč nad Kunštátem.

Kulturní a sportovní činnost v Rozseči nad Kunštátem

Pálení čarodějnic

V sobotu 30. dubna se v areálu fotbalového hřiště konalo večerní pálení čarodějnic. Již od odpoledních hodin byl pro děti připraven zábavný program (hry a skákací hrad). Rovněž byla předvedena ukázka hasičské techniky.

Oslava Dne matek

V pátek 6. května se od 16.30 hodin v kulturním domě uskutečnila oslava Dne matek. Na programu bylo divadelní představení Krkonošské pohádky, které pod vedením učitelek připravili žáci a žákyně základní školy.

Oslava svátku maminek

V úterý 10. května si od 15.30 hodin v kulturním domě také děti z místní mateřské školy svým vystoupením připomněly svátek svých maminek, kulturní program obohatila taneční skupina BAMI.

Zájezd seniorů do Prahy

Ve čtvrtek 19. května se uskutečnil tradiční zájezd seniorů. Tentokrát navštívili hlavní město Prahu.

Výlet do ZOO

V sobotu 28. května se uskutečnil již tradiční jarní výlet rodičů s dětmi do zoologické zahrady. Letos se rozsečtí vydali do jedné z nejkrásnějších ZOO v České republice a navštívili Dvůr Králové.

Dětský den

V sobotu 4. června proběhl od 17.00 hodin v prostorách fotbalového hřiště a jeho okolí Dětský den pod názvem Cesta pohádkovým lesem. Pro děti byla

připravena noční stezka odvahy. Bylo zajištěno bohaté občerstvení, k poslechu a tanci hrál DJ Bejk.

Výstava výtvarných a rukodělných prací

V pátek 10. června byla od 18.00 hodin v sále obecního úřadu zahájena vernisáž Výstavy výtvarných a rukodělných prací obyvatel Rozseče a přilehlého okolí. Součástí vernisáže bylo též hudební vystoupení Meldy (Petr Meluzín) a Mildy (Milan Novotný) z boskovické kapely Třetí zuby. Výstava byla otevřena během celého víkendu i 11. 6. a 12. 6. při příležitosti rozsečské pouti.

Přinášíme přehled autorů a jejich prací (popř. sběratelské činnosti):

Kateřina Halasová (obrazy), Yvona Okáčová (obrazy Za hřívou koně), Emilie Vlasáková (obrazy), Lenka Adamcová (háčkování – betlém), Barbora Prudká (šperky), Juraj Sedláček (makety objektů – Pražský hrad, Neuschwanstein), Martina a Radim Uhlířovi, Jakub Kachlíř (Makura – česká dřevěná stavebnice), Blanka Sadílková (výšivky – figurky), Petr Ryzí a syn Dominik (dřevořezby, kresby), Leoš Klecanda (fotografie), Hana Vašířová (vyšívané obrázky), Dagmar Musilová (ozdoby), Vlasta Klecandová (obrazy), František Dvořák (kresby, ilustrace, grafika), Vladka Kotoučková (obrazy), Michal Kotouček (kresby), Leoš Zouhar (obrazy), Alžběta Ostrá (obrazy), Tereza Pulcová (obrazy), Marie Marková (šperky), Zdeňka Ševčíková (šperky), Tomáš Marek (známky), Petra Kalasová (obrazy), Eva Hábová (fotografie), Vít Maršál (fotografie)

Hasičské závody

V neděli 19. června se od 14.00 hodin konaly v Rozseči již tradiční hasičské závody O putovní pohár rozsečského starosty tentokrát s velice pestrou účastí. Kromě družstev mužů nad 35 let (Rozseč, Kunštát, Petrov, Olešnice, Sulíkov) se v nich představily též ženy (Olešnice, Kunštát) a rozsečské děti (mladší a starší žáci). Celá soutěž se skládala ze dvou disciplín (požární útok, kofolová či pivní štafeta lahvového piva Staropramen). Výsledky byly vynikající zejména u dětí a žen, také tzv. staří páni prokázali své kvality. Putovní pohár si odneslo družstvo z Kunštátu, 2. místo obsadili domácí z Rozseče, na 3. místě se umístili hasiči z Petrova. Všechna družstva obdržela diplomy a upomínkové předměty z kunštátské keramiky. Program pokračoval i po soutěžích tanečním vystoupením dětí ze Sulíkova (country styl, ledová královna), občerstvením a poslechem či tancem reprodukované hudby.

Kapitoly z regionální historie - Rozseč nad Kunštátem v roce 1934

19. srpna se konala slavnost otevření lidového domu. Dopoledne po mši svaté u místní kaple posvětil kříž E. Jedlička, kříž pak byl nesen v průvodu do lidového domu a tam do průčelí zavěšen. Stavba domu se prováděla na dvě období. Vloni postaven dům se sálem v nákladu 16 521,85 Kč. Stavební místo,

materiál a jiné výdaje činily ve vydání položku 11 533,75 Kč, za práci se vyplatilo 4 968,10 Kč.

Na dům skládali občané podíly a ke správě domu utvořeno družstvo. Letos se stavěl přístavek, čítárna, na níž za materiál a jiné zaplaceno 3 784,80 Kč, za práci pak činí vydání 2 428,25 Kč. Tedy vydání obnáší 6 213,05 Kč.

O definitivní místo učitele na zdejší školu žádal pan Josef Sedlák ze Svitávky, vyučuje od prázdnin.

V září u nás jeví se veliká úroda hřibů. Ještě na svátek svatého Václava 28. září lidé chodili na hřibky a nosili jich domů spousty. Žádný takovou nadúrodu hřibů nepamatuje.

Letošní velké sucho způsobilo v obci nebývalý nedostatek vody. Ve vodovodě teče dle zkoušení za 1 minutu 1 litr vody. I ve studních, kde odjakživa býval dostatek vody, nyní tyto vysychají. Někteří lidé jezdí pro vodu až do cukelského rybníku.

Od 1. října byl při poště v obci zřízen telegrafní a telefonní úřad.

21. října se konal pohřeb řídícího učitele p. Františka Hradila, který žil na výslužbě v Kunštátě, kde vlastnil vilku. Na přání je pochován na hřbitově v Sulíkově, kde také byla pochována jeho dcera Vlasta. Bylo mu 75 let. Za svého působení v Rozseči jako učitel založil žákovskou a obecní knihovnu.

Lidové zvyky a obyčeje - Narození dítěte

Sudičky

Snad všechny národy světa věřily, že lidský osud je dán předem a nelze jej změnit. U nás panovalo už před mnoha staletími přesvědčení, že k narozenému dítěti vždy přicházejí tři ženy (jako éterické bílé postavy nebo přívětivé babičky) a se svíčkami v rukou určují, jaký bude jeho osud. Jak vysokého věku se dožije, jestli jeho život uplyne ve štěstí a blahobytu, poslední sudička předpovídala, jakou smrtí odejde z tohoto světa.

Staří Slované jim říkali rožanice, později známé jako sudice či sudičky. Často si lidé vyprávěli, že osud člověka předou jako dlouhou nit, kterou v okamžiku jeho smrti přestřihnou (jako přadleny si je představovali už staří Germáni). Tak vešly do mnoha lidových pohádek. Aby jejich věštba byla co nejpříznivější, mívaly na stole připraveno trochu jídla (nejčastěji chléb a sůl), dnes bychom možná s nadsázkou řekli úplatek. Také zbytky z křestní hostiny se nechávaly pro sudičky. Je zajímavé, že lidé sice věřili na osud a věštbu sudiček, ale přesto se ji snažili obejít. Nejspíš jejich víra v předurčení osudu přece jen nebyla tak pevná, jak se může zdát. Vzpomeňme na Šípkovou Růženku, která se z věčného spánku nakonec probudila, i když jí ho předpověděla sudička.

Kout

O koutu a výšivkami zdobené koutní plachtě, která jej zakrývala, se můžeme dočíst v příbězích popisujících život na venkově ještě v první polovině 19. století. Je to však záležitost mnohem starší, o čemž svědčí i stáří některých

koutních plachet, které se v rodinách dědily z generace na generaci.

Úkryt

Kout tvořila část světnice s postelí a kolébkou, oddělená velkou zavěšenou plachtou, kde odpočívala maminka s dítětem po dobu několika týdnů po porodu. Oba tak byli alespoň částečně chráněni před běžným ruchem v domě, před cizími zraky a před případnou infekcí.

Zároveň si lidé mysleli, že jsou tam v bezpečí před nepřátelskými silami, například čarodějnicemi, které mohly dítě uhranout. Některé maminky musely kout opustit dříve, protože jejich práce byla v hospodářství potřeba. Tehdy si dávaly do boty stébla slámy ze slamníku své postele, aby byly alespoň symbolicky s koutem spojené.

Koutnice

Koutnice (nazývaná také boudnice) bývala ze silného konopného nebo lněného plátna a měla uprostřed vyšívaný nebo krajkový pás, jehož otvory žena viděla do světnice. Vyšívky, často velmi krásné a pracné, byly složeny ze symbolických ochranných motivů. Někdy se do plachty zapichovala velká jehla, jež měla odradit divoženky a další zlé bytosti, kdyby chtěly ublížit matce nebo dítěti. Ze stejného důvodu mohla hned vedle postele stát ostrá sekera nebo vidle.

Zákaz vycházení

Kdysi dávno lidé věřili, že žena po porodu (stejně jako v těhotenství) je nečistá a je nebezpečná sobě i okolí, protože na ni mohou snadno působit různé temné síly. Proto nesměla vycházet z domu. Mohla by přivolat krupobití nebo blesk a požár, povodeň či neúrodu v celém kraji. Kdyby byla venku v poledne, jistě by přivolala polednici, večer zase klekánici a přes noc mnoho dalších nebezpečných démonů.

Divoženky by jí zatím mohly vyměnit dítě za nezdravého podhozence s velkou hlavou, který se nikdy nenaučí chodit ani mluvit. Ve skutečnosti si tímto lidé vysvětlovali narození postiženého dítěte. Proto šestinedělka trávila tyto kritické týdny v koutě za plachtou.

Dlouho tomu věřily hlavně venkovské ženy, takže pokud rodička přece jen vyšla z domu, okamžitě ji sousedky zaháněly zpátky. Nesměla se dokonce ani dotýkat stromů, vody, trávy, krmit domácí zvířata, pracovat na poli, péct chleba, protože by všechno zničila. Všechny věci, kterých se dotkla, přinášely prý smůlu.

Do kouta

Bylo zvykem, že příbuzné a sousedky nosily do kouta posilující slepičí polévku a sladký likér, později i sladkosti a nějaké oblečení pro miminko. Nosit do kouta se říkalo ještě dlouho poté, když už skutečný kout neexistoval a chodilo se (chodí se dodnes) jen na návštěvu za novopečenou maminkou a jejím dítětem. Ženy pekly pro šestinedělku spoustu různého pečiva, každém kraji trochu jiné. Kromě koláčů, buchet a bábovek i smažené šišky, ratolesti, koblihy či trdelníky. Drobné pečivo mělo většinou tvary srdíček, figurek, ptáčků nebo miminek.

Společenská kronika

Narozené děti

Adam Mlčoch
Natálie Doskočilová
Lukáš Dlapa
Anna Marie Musilová

Blahopřejeme jubilantům

Věra Hábová
Věra Svobodová
Bohuslava Bělehrádková
Augustin Sadílek
Vlasta Šikulová

Z našich řad odešli

Josef Janča

Blahopřejeme novomanželům

Marie Ostrá, Rozseč nad Kunštátem - Ing. Pavel Ondračka, Brno
Jaroslav Vítek, Rozseč nad Kunštátem - Jana Prudká, Brno

Vítání občánků

V neděli 3. dubna se v zasedací síni obecního úřadu konalo slavnostní vítání občánků. Starosta obce Miroslav Šíkula přivítal jako nové občany Rozseče nad Kunštátem tyto děti:

Daniela Prudká, Vladimír Šutera, Jana Koudelková, Justýna Marečková, Jan Kroupa.

Zápis do mateřské školy

Ve středu 20. dubna se konal zápis dětí do mateřské školy v Rozseči nad Kunštátem. Mezi předškoláky bylo zařazeno celkem 19 dětí, z toho 17 z Rozseče a 2 ze Sulíkova. Na příští školní rok se podařilo navýšit kapacitu mateřské školy o 6 dětí, od září bude MŠ v Rozseči navštěvovat celkem 39 dětí.

Vydavatel

Obecní úřad Rozseč nad Kunštátem (uzávěrka příspěvků 24. června 2016)

Redakční rada

PhDr. Josef Pros (předseda), Mgr. Věra Prosová (místopředseda), Josef Háb ml., Miroslav Šíkula, Jaroslava Marková, Jana Chloupková.